

קנה, לפי שאותה מדירה והגבהה אינה עושה הלוקח לצרכו אלא לצורך שניהם ט, ועוד י י"ל מטעם אחר, שלא קנה לפי שאינו מתכוין לקנות בה, ודמיא למאי דאמרי' ביבמות יא בפ' רבן גמליאל למה הדבר דומה למחזיק בנכסי הגר וכסבור שלו הן דלא קנה, וכן כת' הרשב"א יב ז"ל.

גמ', א"ר אסי א"ר יוחנן מדד והניח על גבי סימטא קנה — פי' במדת מוכר, וכגון שמוכר או סרסור מודדין, דאי מדת לוקח ראשון ראשון קנה כדאמרי' לקמן יג, ואי מדת סרסור כיון שנתמלאת המדה ללוקח, ואי במדת מוכר ולוקח מודד כיון שהגביהה אפי' בכליו דמוכר קנה לפי הסבר' הראשונה שכתבנו במשנתנו יד, אלא ודאי במדת מוכר, וכגון שהמוכר או סרסור מודדין עסקי', ולפי דברי הראב"ד יד ז"ל אפילו בשהלוקח מודד.

לתוך קופתו מאי למימרא — פי' דס"ל לר' אסי דכיליו של לוקח אפי' ברשות הרבים הוא קונה מדריש לקיש ור' יוחנן דאמרי' לקמן יג אפי' ברשות הרבים, ודלא כרב פפא שפירשה בסימטא.

מאי משך דקת' מרשות הרבים לסימטא — פי' ולא משו' משיכה הוא קונה אלא משו' סימטא, ומתני' ה"ק אם היו פירות ברשו' הרבי' ומשכם והוציאם מאותו רשו' והניחם בסמטא קנה, אבל אם מדדם באותו רשות ולא משך, כלומ' שלא הוציאם מאותו רשות לסימטא לא קנה.

אי הכי אימ' סופא דקת' ואם היה פקח שוכר את מקומו ברשות הרבים ממאן אגר — פירשתי למעלה טו.

אלא ע"כ, את מה שכתבתי קמ"ל הטור; והנתיבות ז"ל שם תי', שכאן גם המוכר לא נתחנן להקנות, ולענ"ד דברי הנתיבות הם הם דברי הראב"ד שבשיטה מקובצת בסוגיין, שהרי ז"ל: אבל כשמסרן [המוכר] לא למוד לצורך עצמו הוא לידע כמה מדות יש בהן [ולא להקנות, וכמש"כ הנתיבות] והלוקח אינו מתעסק בקניית הפירות לעצמו רק לצורך שניהם... ור' אסי סבר דמדידה לצורך שניהם קונה [כשיטת הטור שם] ור"ז סבר לא משיכה מעלייתא היא... עכ"ל (והנתיבות ז"ל ראה את הש"מ למסכתין, ראה בנתיבות שם סק"ב); וכת"י השני של הנתיבות תי' גם זקני החת"ם סופר ז"ל בחי' למס' עבודה זרה עא, א ד"ה תו, אלא שהוסיף עליו הרבה עי"ש. (ט) ראה סוף הערה הקודמת. (י) תי' זה לא מדברי הראב"ד הוא אלא הרשב"א חדשו, וכמו שמסיים רבינו. (יא) נב, ב. (יב) בסוגיין ד"ה מוד וצ"ב מדוע השמיט רבינו מ"ש הרשב"א ע"ז וז"ל: „ומיהו אפשר דשאני התם דליכא דעת אחרת מקנה אבל היכא דאיכא דעת מקנה קני" עכ"ל, והם דברי הראב"ד שכי' בהערה ח. (יג) פה, א. (יד) בדבור הקודם. (טו) עו, ב ד"ה אי הכי וד"ה וטריק.

לומר חכמה

[דף פה, א] ד' מדות במוכרי' — כת' ר"ש א ז"ל דלאו ארבע רשויות קת' [נני], דרשות מוכר ורשות המופקדין אצלו חד דינא אית להו, שאף ברשות מוכר מכיון שקבל עליו מוכר קנה לוקח, וכיון שכן בתרויהו מיקני בהגבהה והוצאה בקבלה ושכירות מקום, אלא ארבע דינין קת' [נני] וכמו שכתו' בפירושו, ולא מחזור ב, דודאי ברשו' מוכר אע"פ שקבל עליו לא ג קנה לוקח, דחצרו כידו הוא, וכשם שבידו של מוכר לא קנה לוקח, שאם אתה אומ' קנה לא היינו צריכי' למשיכה והגבהה, הכי נמי בחצרו ג, זו היא ששנינו ד עשור שאני עתיד למוד נתון ליהושע ומקומו מושכר, ואי בקבל עליו סגי למה ליה שכירו' מקום, ובפ"ק דקידושי' ה נמי תנן נכסים שאין להם אחריות נקנין עם נכסי' שיש להם אחריות בכסף בשטר ובחזקה, אלמ' בעי' שיזכה בקרקע בכסף ו ואח"כ קונה המטלטלין ואם לאו לא קנה ואפי' צבורי' בתוכו, ורשות נפקד שאני שכשם שאם היו בידו ואמ' לו ז זכה לפלוני ורצה לזכות לו זוכה אף חצרו נמי זוכה מדעתו, אלא ודאי ארבע רשויות קת', דרשות מוכר ורשות המופקדי' אצלו חלוקי' הן בקבל עליו, ומ"ה לא ערבינהו ה, ומיהו בשכירות מקום ודאי שוין הן דברשות מוכר נמי אם שכר מקומו קנה, והא דלא קת' ליה גבי מוכר, לפי שהמוכר רוצה לפנות את ביתו ואין דרכו בכך, וכמו שכת' ר"ש ט ז"ל, ולפ"ז כי קת' ד' מדות ברשויות דוק, אבל דיניהן חמשה, דבסמטא איכא תרי, מדה שאינה של שניהם ומדה של אחד מהם י, ואיפש' שאף הדינין אינן אלא ארבעה, משו' דבנתמלאה המדה במדה שאינה של שניהם וראשון ראשון קנה במדה דלוקח חד הוא, דבשנתמלאה המדה מ"ה קנה לפי שנעשת מדתו של לוקח, ואיכא נוסחי יא דגרסי ברשות מוכר לא קנה עד שיגביהנו או עד שיוציאנו מרשותו ברשות הלה המופקדין אצלו לא קנה עד שיגביהנו או עד שיוציאנו

(א) הרשב"ם ד"ה ה"ג. (ב) ראה רמב"ן ורשב"א ד"ה ארבע. (ג) לא זכיתי להבין קושיא זו של רבותינו וגם לא את קו' תוס' ד"ה ארבע, שהרי הרשב"ם (כד"ה עד שיקבל) מפרש שקבלה ר"ל שמייחד לו מקום ללוקח כדי שיקנה את הפירות, וכמו שאמרו לקמן פו, א על מה שאמרו: "דא"ל זיל וקצי", פי' הרשב"ם דמושיל ליה מקום הנחת כליו (ולפי הרמב"ם הלי' מכירה פ"א הט"ו (וכמש"כ הרב המגיד שם), בהנחת הפירות החזיק בקרקע זו, ולפי הרא"ש סי' טו השאלת מקום מהני בדברים בעלמא ע' גם תוס' פה, ב ד"ה כגון), וראה קצות החשן חו"מ קפט ובנתיבות בסוף פתיחתו לסי' ר, והוויית דאבי ורבא קא חזינא הכא, ואכמ"ל. (ד) מעשר שני פ"ה מ"ט, מובאה בקידושין כו, ב. (ה) כו, א. (ו) או בשטר או בחזקה. (ז) המוכר. (ח) ע' תוס' ד"ה ארבע. (ט) הרשב"ם ד"ה עד שיקבל. (י) ר"ל הלוקח. (יא) ראה

מרשות, וכך היא הגירס' בהלכות הריא"ף ז"ל, ואע"ג דתני להו בחד לישנא אין דינן אחד דהוצאה דקת' גבי מוכר הוצאה גמורה והוצאה דמופקדין אצלו אף קבלה בכלל, ומ"ה פליג להו בתרתי.

בד"א בר"ה ובחצר שאינה של שניהם יב ברשו' לוקח יג כיון שקבל עליו מוכר קנה לוקח ברשות מוכר יג לא קנה לוקח עד שיגביהנו או עד שיוציאנו מרשותו — תמיה' יד לי למאי דאמרי' לקמן טו, דכי קת' [גין] ברשו' לוקח כיון שקבל עליו מוכר קנה לוקח, בכליו דלוקח הוא, וכי קת' ברשות מוכר לא קנה עד שיגביהנו או עד שיוציאנו מרשותו, בכליו דמוכר הוא, א"כ מאי בד"א, והיכי פליג להו לשלש רשויות, והרי דינן שוה, דכי היכי דאמרי' דברשות לוקח כיון שקבל עליו מוכר קנה לוקח בכליו דלוקח, הכי נמי ברשות הרבים ובחצר שאינה של שניהם, דהא אמרי' אם היתה מדה של אחד מהם ראשון ראשון קנה, וכי היכי דאמרי' דברשו' מוכר ובכליו של מוכר לא קנה עד שיגביהנו, הכי נמי ברשות הרבים ובחצר שאינה של שניהם טו, דהא אמרי' לעיל עד שלא נתמלאת המדה למוכר, וטעמ' דעד שלא נתמלאת המדה הוי כליו דמוכר, וא"כ כזאי בד"א, ואמאי פליג להו לתלת, הרי דינן שוה, ונית' לי דכי מוקמי' לקמן הך בבא דרשות לוקח בכליו דלוקח, לאו דוקא כליו דלוקח אלא למעוטי כליו דמוכר, שכל שאין שם כלי כלל קונה, דרשותו קונה לו, ומ"ה קת' בד"א דבעי שיקנה לו כליו ומשנתמלאת המדה ללוקח ברשות הרבים ובחצר שאינה של שניהם, אבל ברשות לוקח אין שם צורך לכלי יו וכיון שקבל עליו מוכר קנה כל שאינו עומד בכליו של מוכר, לפום יח מאי דמוקמי' לה לקמן ברשות מוכר, בין דקיימי אארעא בין דקיימי במאני דמוכר לא קנה לוקח, אבל אי קיימי במאני דלוקח קנה לפום ההיא אוקמת' יט, וכ"ת א"כ הרי רשות מוכר שוה לרשות הרבים ולחצר שאינה של שניהם שבשניהם קונה כליו דלוקח, אה"ג שהן שוין בכליו דלוקח, אבל בנתמלאת המדה אין דינן שוה, דברשות הרבים ובחצר שאינה של כ' אפי' במדה שאינה של שניהם משנתמלאת המדה קנה לוקח, מש"כ ברשות מוכר, והייני טעמ' משום שכל

דקדוקי סופרים אות נ. (יב) חסר: "אבל". (יג) כג"י הרי"ף וכג"י התוספתא כ' הרשב"ם בד"ה ה"ג (וראה רשב"ם לקמן פה, כ ד"ה ומקשינן), וע' דקדוקי סופרים אות ו. (יד) את כל הדבור הזה העתיקו השיטה מקובצת (בד"ה בד"א), בשם רבינו. טו) פה, ב. טז) שהרי בהגבהה קונה בכל מקום. (יז) לענ"ד ר"ל לכלי של הלוקח. (יח) לענ"ד צ"ל: "ולפום", ואינו פירוש למה שכו' רבינו לפני זה, ודוק. יט) שהרי לפי אוקמתא זו אולינן בתר כלי, ראה רשב"ם ד"ה ואי בכליו. (כ) חסר:

שהרשות שוה לשניהם בשנתמלאת המדה היא מושאלת ללוקח, שמכיון שאין הרשות מכרעת כלום דעתו של משאיל להשאילה למוכר עד שלא נתמלאת, וללוקח משנתמלאת, אבל ברשות מוכר לעולם דעתו של משאיל שתהא מושאלת למוכר עד שתצא מרשותו שהרשות מכרעת, והיינו דקת' בד"א אתרויהו, כב"ל. ברשות כה המופקדין אצלו לא קנה עד שיקבל עליו — איכא למידק כב לדידן דקי"ל תן כוכה כדאית' בפ"ק דגיטין כג, הכא נמי כל שאמר מוכר לנפקד תן כו קנה לוקח, וא"כ מעמד שלשתן בפקדון למה לי והא מכיון שאמ' לו תן וקבל עליו נפקד קנה, וכ"ת הכי נמי דמעמד שלשתן ליתיה בפקדון, והא אמרי' בפ"ק דגיטין כה גבי מעמד שלשתן מסתבר' מילתיה דרב בפקדון, יש מי שתירץ כו דאי קביל עליו אה"נ דלא צרי' מעמד שלשתן, ומיהו מעמד שלשתן מהני אע"ג שלא קבל עליו, והביאו ראיה לסברה זו מדאמרי' בעובדא דאיסור' [ר] בפר' מי שמת כו אי במעמד שלשתן אי שלח לי לא אתינא, אלמ' דאי אתי זכי בעל כרחיה, ולאן ראיה היא דלעולם בעל כרחיה לא זכי, ומ"ה אמ' לא אתינא, כיון דדעתיה למחויי אי אתי כה, למה לי למיתי, וכן מוכח כס בסוף פ"ק דגיטין ל דמעמד שלשתן בעל כרחיה לא מהני, מדאמרי' מעקר' בההיא הנאה דקא משתניא ליה בין מלוה ישנה למלוה חדשה גמר ומשעבד נפשיה, דוק ותשכח לא, וכ"ת א"כ הדרא קושיין לדוכתא מעמד שלשתן למה לי, יש מי שאומ' לב משו' דלא אמרי' תן כזכי אלא בדבר שמוציא עכשו מרשותו ונותנו לו אבל לא בדבר שהיה כבר תחת ידו, ומדין מעמד שלשתן הוא דמקני, וכ"ת אפ"ה לג למה ליה מעמד שלשתן לימ' זכה לג, לאו קושיא היא, דדינא קאמ' שאע"פ שלא אמ' כן קנה, ועוד דלאו כולהו אינשי גמירי

„שניהם“. (א) כג' דאי בדקדוקי סופרים אות זו. (ב) ראה רמב"ן סוף ד"ה ארבע ורשב"א ד"ה מדקתני. (ג) יא, ב. (ד) הנפקד קבל עליו, אבל הרשב"ם בסוגיין מפרש שהנפקד קבל עליו ליחד לו מקום ללוקח לקנות בו. (ה) יג, ב. (ו) הרמב"ן כ' תי' זה בשם „יש מי שהשיבו“, הרשב"א כתבו בשם ר"ת, וכן הוא בתוס' גיטין יג, ב ד"ה גופא. (ז) לקמן קמט, א. (ח) לענ"ד ב מלים אלו מיותרות הן, ובדוחק אפשר לפרש דר"ל: כיון שדעתו ורצונו למחות אם יבא [אל רבא] א"כ למה לו לבא, ולפ"ז שמתי את הפסיק. (ט) כל זה מדברי ר"ת בתוס' שם. (י) יד, א. (יא) כד תעיין בדברי רבינו בספרו על הרי"ף למס' גיטין יג, ב סוף ד"ה מנה, תבין למה כ' רבינו: „דוק ותשכח“. (יב) גם ד"ז כ' תוס' גיטין יא, ב ד"ה כל בשם ר"ת, (יג) יגתי הרבה להבין את דברי רבינו אלה ולא זכיתי, שהרי לפני קו' זה, ממש תכ"ה, כ' רבינו שבדבר שכבר הוא בידו לא מהני זכה רק מעמד שלשתן, וצ"ע, ג, ופלא גדול הוא בעיני, שגם הרמב"ן סוף ד"ה ארבע כ' את הקו' הזאת תיכף אחרי שכי שזכה לא

למימ' הכי, אבל מ"מ אין צרי' לכך, דאיפשר דלמאן דאמ' כה מסתבר' מילתיה דרב בפקדון, מוקי לה בפקדון דליתיה ברשותיה דנפקד כגון פרה דקימ' באגם, שאע"פ שאמ' לו זכה וקבל עליו לא קנה ומדין מעמד שלשתן קנה, ועוד דאיפש' דמ"ד הכי לית ליה במתנה דתן כוזבי לו.

[דף פה, ב] והא דומיא דחצר שאינה של שניהם קת' — בדין הוא דהוה מצי למיפרך מהיא גופה דחצר שאינה של שניהם גופה דינה כרשות הרבים, אלא דניח' ליה למיפרך הכי לאוקומי פירכיה קמא בדוכתיה דפריך מאי לאו ברשות הרבים.

בעא מיניה רב ששת מרב הונא כליו של לוקח ברשו' מוכר קנה או לא קנה אמ' ליה לא קנה — כך היא הגירס' בהלכות הריא"ף ז"ל, ואינה ברוב א הנוסחאות, ומי' אע"ג דלהנך ב נוסחי משמ' דלא איפשיט', נקיטי' דלא קנה, דכיון ג דאכפול ואתו כל הנך אימוראי למחויי מאה עוכלי כי היכי דלא נפשוט דקנה, משמ' דלא קנה, ורבא נמי משמ' דהכי סבי' ליה, מדמפר' טעמ' דר' יוחנן, אלמ' הכי הילכת' דלא קנה, כיון שהוצרך תנא דההוא ברית' לומ' דטעמ' דמגורשת משום דמקום חיקה קנוי לה מקום קלחה קנוי לה, ואע"ג דלא פשטי' לה הכא מההיא, אשכחן דכוותה בתלמודא ה, והכי נמי משמ' בפ' אי זהו נשך ה דלא קנה, דאמרי' התם אמר מר זוטרא משמיה דרב פפא האי משכנתא באתרא דמסלקי מסלקי ליה ואפי' מתמרי דאבודיא ואי אגבי הנהו בסיסגי קנה ולמ"ד כליו של לוקח ברשות מוכר קנה לוקח אע"ג דלא אגבהינהו בסיסגי נמי קנה, אלמ' דאיתו אליבא דנפשיה סבי' ליה דלא קנה, והייני דמהדרי' מעיקר' דמסלק ליה אפי' מתמרי דעל בודיא, הילכך כליו של לוקח ברשות מוכר לא קנה אלא היכא דאמ' ליה זיל קני, וכמסקנ' דשמעתין ה, וכן נמי כל היכא שאינו מקפיד על מקום כליו ומשאיל לו מקום, דומיא דאשה, ולענין כליו של מוכר ברשות לוקח לכאורה משמ' דקנה, דהא בהא תליא,

קני רק בדבר שמוציא מידו עכשיו, ולא מצאתי פתרון לד"ז. (לד' ראה תוס' גיטין יב, א ד"ה כל.

(א) הרמב"ן במלחמת (ד"ה וכתב עוד), כ' שברוב הנוסחאות היא כג' הרי"ף, אבל הרא"ש בסוגיין סי' טו כ' שלא ראה ג' זו בשום ספר, עיי"ש; ודע שאת כל הדבור הזה העתיקו השיטה מקובצת (ד"ה בעא), בשם רבינו. (ב) ר"ל רוב הנוסחאות. (ג) כל העניין תמצא במלחמת שם אלא שרבינו כ' הדברים בסגנונו ולשונו הוא וגם הוסיף עליהם. (ד) אינני יודע איפה, וראה במלחמת שפירש למה לא פשטו כן בסוגיין, והרמב"ן לא כ' שאשכחן דכוחה בתלמוד. (ה) בבא מציעא סז, ב. (ו) פה, א.

מדאמרי' והא מדכליו של מוכר ברשו' לוקח קנה לוקח. כליו דלוקח ברשות מוכר נמי לא קנה לוקח, ומדמסקי' דכליו דלוקח ברשות מוכר לא קנה דבחר רשות אזלי', מינה דכליו של מוכר ברשות לוקח קנה, אלא שהריא"ף ז"ל פסק בשניה' ז לא קנה, וכן הרמב"ם ז"ל בפ"ה ח מה' מכירה, וצריך טעם למה ט' ואיפש' דכי פרכי' הכי בגמ' מכ"ש י מקשי', דאי כליו של מוכר ברשות לוקח קנה כ"ש י דכליו דלוקח ברשו' מוכר לא קנה, שמרובה מדת לא קנה ממדת קנה, לפי שהקונה מוציא מתברו, וכן כת' ר"ש יא ז"ל, אבל מלא קנה דמסקי' בכליו דלוקח ברשות מוכר לא שמעי' קנה בכליו של מוכר ברשות לוקח, אבל עדין צ"ע דאע"ג דלא איפשיט' לא היה להם ז"ל לכתו' בהדי' דלא קנה, אלא שאיפש' שכיון שהוא ספק ודינו שלא קנה כתבוה ז"ל כאלו איפשיט', ויש כיוצא בזו יב בעיא דסלקא בתיקו וכת' הריא"ף יב ז"ל כאלו איפשיט' לפטור, וכמו שכתבתי יג בפ"ק דבבא מציעא יד בשמעת' דתקפה אחד בפנינו, ושם נתבאר מאי דלא איפשיט' בגמ' בדיני ממונות מהו דינו אם בא תובע ותקף.

[דף פו, א] והא מדכליו של מוכר ברשות לוקח קנה לוקח א —

יש שלמדו ב מכאן דמשיכה בכליו של מוכר לא מהניא, דאי ס"ד מהניא, היכי מוכחינן דכליו של מוכר ברשות לוקח קנה לוקח, והא לאו משו' רשות הוא אלא משו' משיכה, אלא ש"מ דמשיכה בכליו של מוכר אינה קונה, וטעמ' דמילת' משו' דכליו כחצרו דמי, וכשם שהמשיכה אינה קונה ברשותו של מוכר כך אינה קונה בכליו של מוכר ברשותו של לוקח, והביאו עוד ראיה מדאקשי' בפ' שנים אוחזין ג גבי הא דבעי' ר' אלעזר משוך בהמה זו לקנות ד שעליה מהו, והא חצר מהלכת היא וחצר מהלכת לא קנה, ואם איתא דמשיכה בכליו

(ז) ולא כמו שכת' הרא"ש בשם הרי"ף, וע' ב"י חו"מ ד ס"ז שכ' שהרא"ש היתה לו גי' אחרת ברי"ף וע' דרישה שם. (ח) צ"ל: "בפ"ד, ה"ב. (ט) עיי"ש בכסף משנה וב"י שם. (י) = מכל שכן, וד"ז כ' הרמב"ן במלחמת (בראש ד"ה וכתב עוד), לדחות את דברי בעל המאור עיי"ש. (יא) הרשב"ם לקמן פו, א ד"ה ומדכליו. (יב) במלחמת (סוף ד"ה וכתב עוד) כ' וז"ל: "ואחת מהן בשילהי פרק הפועלים בבבא מציעא ולענין הגט אחרת בפרק המקבל ורבות אחרות" עכ"ל. (יג) בחידושינו. (יד) ו, ב ד"ה לעולם, ושם כ' רבינו כמה מקומות שהרי"ף כ"ב.

(א) כג"י הרי"ף מיגש ד"ה מדד, וכ"ה גי' כ"י ה מובאה בד"ס אות מ, ונ' שכ"ה גם גי' היד רמה אות קא, וראה רמב"ן, ד"ה פסק. (ב) הרמב"ן כ"ב בשם "יש מפרשין"; ודע שהרמב"ם הל' מכירה פ"ד ה"ה פסק כשיטה זו עיי"ש בהרב המגיד ולח"מ. (ג) בבא מציעא ט, ב, ועיי"ש תוס' ד"ה משוך. (ד) חסר: "כלים".

אמר ר' יוחנן

של מוכר מהניא, מאי קושיא, נהי דאינה קונה מדין חצר כיון שהיא מהלכת תיקני משו' משיכה, אלא ש"מ דלא משיכה היא כלל, ולאו ראיות נינהו, דהא דדאיק הכא דכליו של מוכר ברשות לוקח קנה, משום דליכא למימר דמדין משיכ' קנה, שהרי בשעה שמשך עדיין לא פסק, וכדקת' פרקן והכניסן לתוך ביתו ובתור הכי קת' פסק עד שלא מדד, ומ"ה לא קני במשיכה דכל שלא פסק לאו כלום הוא, וכן כת' ר"ש ה"ז, אבל היכא שפסק ומשך בכליו של מוכר קנה, וכן ההיא נמי דפ' שנים אוחזין לאו ראייה היא וכמו שכתבתי שם בס"ד, ואדרבה איכא למגמר דמשיכה בכליו של מוכר קונה מברית' דארבע מדות ז דקת' ברשות מוכר לא קנה עד שיגביהנו או עד שיוציאנו מרשותו, ואוקימנא ח לה בכליו דמוכר, אלמ' דמשיכה בכליו של מוכר מהניא ט, דיוציאנו מרשותו מדין משיכה הוא דקני, ש"מ דמשיכה בכליו של מוכר קנה, והכי נמי משמ' בפר' בתר' דע"ז י דאמרי' התם, ואי ס"ד משיכה בגוי קונה מדמשכיה גוי קנייה ויין נסך לא הוי עד דנגע ביה ומהדרי' אי דכאיל ורמי למנא דישראל הכי נמי הב"ע דרמי למנא דגוי, אלמ' דאי רמי למנא דישראל המוכר קנה, ואע"ג דמשיכה בכליו של מוכר היא, וכמו שכתבתי שם יא בס"ד, וה"נ מוכח בפ' המצניע יב דאמרי' התם בהא דתניא הגונב כיס בשבת דקת' שאם היה מגרר ויוצא פטור, שאם הוציאו דרך פיו שיכול ליטול, מן המעות שבתוכה דמה שכנגד חוץ קנה, מפני שקנאו במשיכה, ואע"פ שהכיס ברשות בעלים הוא עדיין קנה, אלמ' דמשיכה בכליו של מוכר מהניא.

אמר ר' יוחנן

לא שאנו אלא דברים שאין דרכם להגביה אבל דברי' שדרכן להגביה בהגבהה אין במשיכה לא — פי' יג דברים שדרכן להגביה קרי כל שאיפש' בהגבהה בשליפי יד מציאעי, דאע"ג דאורחיה נמי במשיכה לא מיקנו אלא בהגבהה, דלא מיקני במשיכה אלא דברים שאין דרכן להגביה כלל כשליפי רברבי, והיינו דמוקמי' טו מתני' דהמוכר פירות בשליפי רברבי ולא מוקמי' לה במציעאי, והיינו נמי דאיצטריכי' לפרוקי בהא דברשו' מוכר לא

(ה) הרשב"ם לעיל פה, ב, בסוף העמוד. (ו) בחידושי למס' בבא מציעא ט, ב ד"ה מי, ומרן בב"י חו"מ ר"ס ט מבא את דעתו של רבינו, שמשיכה בכליו של מוכר קונה מספרו לבבא מציעא, אע"פ שרבינו כ"כ גם כאן, שהיא הסוגיית במקומה. (ז) לעיל פה, א. (ח) לעיל פה, ב. (ט) וכ"כ תוס' שם ד"ה לא בכליו. (י) עא, א, ב. (יא) בחידושי למס' ע"ז שם ד"ה אי. (יב) שבת צא, ב. (יג) את כל הדבור הזה העתיק השיטה מקובצת (ד"ה לא), בשם רבינו, ודברי רבינו כאן חדשים הם לגמרי ולי בראשונים. (יד) כ"ה גם בש"מ, ונ"ל שצ"ל: "כשליפי". (טו) לקמן פה, ב.

קנה עד שיגביהנה או עד שיוציאנה מרשותו דלצדדין קת', ואם טו איתא דמידי שדרכו בהגבהה ומשיכה בשליפי יד מציעאי מיקנו בתרויהו, למה ליה לדחוק דלצדדין קת', לוקמה בהכי, אלא ודאי לא מיקני במשיכה אלא כגון שליפי רברבי דלאו דרכיהו בהגבהה כלל, ומ"ה איצטריך למימ' דלצדדין קת', דלא מצי לאוקומ' בשליפי רברבי, דנהי דודאי הנהו מיקנו בתרויהו דהגבהה קונה בכל, כיון דלאו אורחיהו לעולם בהגבהה היכי ליתני עד שיגביהנו, ואע"ג דבסוגיין דפ' אלו נערו' יז משמ' דשליפי מציעאי מיקנו במשיכה, כיון דמחלפא בסוגיין דהכא, מאי דאתמר הכא עקר, דמתמר יח לא אתיא כמאן דמוקי לה התם בפ' אלו נערו' יז בשלשל ידו למטה משלשה וקבלה, דלהוא פירוק' לאו משו' משיכה הוא אלא משו' ידו שהיא קונה לו בכל מקום, שלא כדברי ר"ש יט ז"ל, אלא אתיא כמ"ד בשהוציאו לצידי רשו' הרבים, ואע"ג דסבר דלענין שבת כרשות הרבים דמו לענין קניה לאו כרשו' הרבים דמי אלא כסמט' ונמצא שחוב שבת וגנבה באין כא', ומאן דמשני ליה כ במידי דבעי מותנא, לפום טעמיה אהדר ליה דאתי עלה משו' משיכה, ונהי דלהיא אוקימת' מקשי' התם אי הכי ליפלוג וליתני בדידה, הכא כיון דלאו דוכת' הוא לא דייק בה, דאי מקשו ליה הכי מצי מוקמי לה בצרף ידו למטה מג' ואפי' בשליפי זוטרי שלא משו' משיכה הוא קונה אלא משו' ידו.

[דף פו, ב] אי הכי סופא דקת' הלוקח פשתן מחברו — אין א דברי ר"ש ב ז"ל בזה נכונים, אלא ה"פ בשלמ' לדידי דמוקי' לה בשליפי זוטרי אתו שפיר דפיריא פי' בשליפי זוטרי מיקני במשיכה, אבל פשתן מתוך שהוא נשמט ומתטכף ג אין דרכו לימשך ולפי' אינו נקנה אלא בהגבהה, אבל לדידך דמוקמת לה בשליפי רברבי קשיא דא"כ פשתן נמי אמאי אינו נקנה במשיכה והא כיון דשליפי רברבי נינהו אי איפש' בלאו הכי, ופריק דאפ"ה שאני פשתן דמישתמיט, וכיון שיש לו פסידא במשיכתו אין דרכן במשיכה אלא בהגבהה.

- (טז) בש"מ כ' "דאמ". (יז) כתובות לא, ב. (יח) בדברי רבינו שבש"מ במקום "דמתמר" אי': "דמתאמר בדוכתה", ואחר מלת בדוכתה אי': "ואם היה מגרר ויוצא פטור הא דאיתנין לה מהכא משום משיכה", וכל זה דלג כותב כת"י זה, והנה שהמלים "ואם — פטור" הן הבאה מן הגמ' וכאן מתחיל רבינו בדבור חדש, אבל כיון שבש"מ וגם בכת"י שלפני הכל דבור אחד הוא לא חלקתיו. (יט) הרשב"ם ד"ה שהרי איטור, וראה רמב"ן ד"ה הגונב, רשב"א ותוס' ד"ה הא. (כ) בש"מ נוסף: "נמי", (א) ראה רמב"ן, ורשב"א ד"ה אי הכי. (ב) הרשב"ם ד"ה והא פירות. (ג) נ' דע"ל: "ומתטנף", אבל אפשר לקרוא את המלה גם "ומתכוסף", וברמב"ן כ'

שאדם עשוי להתיר קשריו ולהגביתו מעט מעט כדי שלא יתקלקל ולפי' אינו נקנה אלא בהגבהה.

רב ושמואל דאמרי תרויהו כור בשלשים אני מוכר לך יכול לחזור בו אפי' בסאה אחרונה כור בשלשי סאה בסלע אני מוכר לך ראשון ראשון קנה — פי' משו' דכי אמ' ליה כור בשלשי כוליה כור מכר אחד ו' הוא, ובכל מכר מוכר מקפיד שלא למכור מחציתו ואף הלוקח מקפיד שלא לקנות מקצתו ולפיכך כל שמקצתו בטל כולו בטל, ומשכח' לה לה' [א] דרב ושמואל בכולהו ארבע רשויות, ברשו' הרבי' וברשות מוכר כגון שהגביה מקצת הכור שכל זמן שלא הגביה את כלו יכול לחזור בו אפי' בסאה אחרונה, ובסמטא משכחת לה במשיכה או בכליו דלוקח כגון שמשך מקצתו ולא כלו או שנתן מקצתו לתוך כליו של לוקח ולא כלו, וברשו' לוקח גמי משכחת לה כגון שהיה מקצתו ברשו' לוקח שאע"פ שקבל עליו מוכר יכול לחזור בו כל זמן שלא זכה בכולו, ודברי הר"ף ז"ל בכאן צ"ע ה, ומי' ה"מ שלא פרע מעות כלל אבל אם פרע כנגד מה שמשך קנה ו' וכדמוכח בפ' האומנין ו'.

כור סאה בסלע אני מוכר לך ראשון ראשון קנה — מפרשי' טעמ' בפ' השואל ה' משו' דמספק' לן אי תפסי' לשון ראשון או לשון אחרון וכיון דתפסי ברשותיה תפסי.

כדאמ' רב הונא שנתות היו בהין — כת' ר"ש ט ז"ל דהא דרב כהנא אית' במנחות, ואינו כן, אלא משנה היא השנויה שם י, ומ"ה תלו לה בדרב כהנא משו' דאמרי' בפ' המוציא יא אמ' רב כהנא שנתות כדתנן שנתות היו בהין, וה"ק כדרב כהנא דאמ' התם דאף בשאר מדות איכא שנתות כבהין הכא נמי איפשר לאוקומה בשנתות, וכיוצא בה בכתובות יב וביבמות יג כדאמ' רב אסי ולוות שפתים הרחק ממך, ורב אסי לא אמרה דקרא כתי' יד, אלא משו' דמרגלא בפומיה.

ומתסנף. (ד) ג"ל שלפני מלה זו חסר: „והכל מכר“. (ה) ראה בעל המאור, ועמ"ש במלחמות ע"ה, ואולי לא ראה רבינו את דברי הרמב"ן אלו. (ו) ראה רשב"א סוף ד"ה הא דאמרי שכ"כ וראה נתיבות תו"מ ר סק"ב שכ' שעיקר כרשב"א וריטב"א שס"ל כן, והנה מצאנו שגם רבינו פסק כן. (ז) בבא מציעא ע"ה, ב. (ח) בבא מציעא קב, ב. (ט) הרשב"ם ד"ה כדאמר, וראה רמב"ן ותוס' ד"ה וכדאמר, וכבר כתבתי שנתברר לי שהרמב"ן והרשב"א וגם רבינו לא ראו תוס' שלפנינו למסכתין. (י) מנחות פח, ב. (יא) שבת פ, ב. (יב) בבב, ב. (יג) כה, ב. (יד) משלי ה, כד.

[דף פז, ב] והא אנן תנן הרכינה ומצת הרי היא של תרומה —

הכי א אית' למתני' התם בפ' בתר' דתרומות ב מגורה שפינה ממנה חטי תרומה אין מחייבי' אותו להיות יושב ומלקט ג אחת אחת אלא מכבד כדרכו ונותן לתוכה חולין, וכן חבית של שמן שנשפכה אין מחייבי' אותו להיות יושב ומטפח אלא נוהג בה כדרך שנוהג בחולין, המערה מכד לכד וגטף שלשה טפין נותן לתוכה חולין ה, ואיכא למידק בה ה למה אמרו דכי הטיף ג' טפין נותן לתוכו חולין, בשלמ' במוכר ולוקח היינו טעמ' מפני שאין הלוקח מקפיד בכך דבהכי גיחא ליה טפי שלא יצטרך לעמוד שם כל היום כלו, אבל בתרומה על כרחין כל מה שבכלי תרומה הוא ולמה התירו מאחר שהטיף שלש טפין לתת לתוכו חולין, והכא נמי היכי מקשי' מהרכינה ומצת הרי היא של תרומה, ותיכי תסק אדעתין שלא תהא תרומה ה, י"ל דהתם היינו טעמ' משו' דכיון דבטול אסור' מדרבנן הוא לא רצו להטריח יותר מדאי, ולפיכך התירו לתת לתוכה חולין ולבטלה, ומ"ה ז מקשי' הכא מהרכינה ומצת, דהא כשם שלא הטריחו הכא על המוכר כך לא הטריחו שם על המודד ואמרו שמכיון שהטיף שלש טפין נותן לתוכה חולין, וא"ה בהרכינה ומצת אמרו הרי היא של תרומה, כלומ' שאינו מותר לבטלה לפי שאין בדבר זה טורח, והכא נמי לימ' דכותה דלהוי דלוקח, ומפרקי' דלא דאמי, ואה"נ דבהרכינה ומצת ליכא טרחא ומ"ה התם הרי היא של תרומה והכא משום יאוש בעלים נגעו בה, ומי' הא דשרינן בתרומה דמכי הטיף ג' טפין נותן לתוכה חולין דוק' בצונן ה, לפי שכיון שהוא דבר מועט ח אי אפשו' לחולין שיתנו בה ט שלא יה' בהן כדי לבטל ט, אבל בקדרה שבלעה ע"י האור אי תרומה דאורית' היא הכשרה כשאר איסורין למריקה

(א) כל הדבור כולו הועתק בשיטה מקובצת (ד"ה והא), בשם רבינו, וראה רמב"ן ורשב"א ד"ה ורמנהי ותמצא חלק מדברי רבינו שם אלא שרבינו סדר וכי' את הדברים לפי סגנונו הוא וגם הוסיף עליהם הרבה כדרכו. (ב) פרק יא משנה ה, ז, ח, דברי רבינו שבש"מ לי' "ומלקט — יושב", וברור שדלג המעתיק או המדפיס ע"י "הדומות", ודע שפעמים רבות מצאתי בשיטה מקובצת דילוגים כאלה. (ד) והמשנה מסיימת: "הרכינה ומיצה הרי זו תרומה". (ה) ז"ל הרמב"ן: "מה ענין תרומה לכאן והתם איסור הוא לחולין וע"כ דתרומה הוא ומיהו מתני' גופא תמיהא בלא מצוי נמי הכלי אסור לחולין ואע"פ שנטף מאה טפין עכ"ל. (ו) שהרי המשנה מיירי שהכהן מערה את תרומתו שבכד, אבל תוס' בסוגיין ד"ה והתנן מפרשים, שהישראל מערה את מה שתתם לתרומה, ואכמ"ל. (ז) מכאן והלאה לי' ברמב"ן ורשב"א בסוגיין ודברי רבינו הם. (ח) דבצונן אינו בולע אלא מעט, כידוע. (ט) והיינו רק אם שדרכו

ושטיפה ואם של חרס היא לשבירה, והכי אית' בפ' דם חטאת י ואי תרומה מדרבנן היא היקלו בה בשל חרס להגעילה ג' פעמים, אע"פ שאין אומרי' כן בשאר איסורי', והכי אית' בירוש' במס' תרומות יא פ' אין נותנין דבלה וגרורות לתוך המורים יב, דגרסי' התם תני ר' חלפתא בר שאול קדרה שבשל בה תרומה מגעילה בחמין שלש' פעמי' ודיו, א"ר בא אין למדין ממנה לענין נבלה, א"ר יוסי קשיתא קומי ר' בא תרומה בעון מיתה נבלה בלא תעשה, ואתמר הכי כמאן דמר מאליהן קבלו עליהן את המעשרות, כלומ' דלא התירו אלא אליבא דמ"ד דקדושת הארץ לא קדשה לעתיד לבא ומאליהן קבלו עליהן דהויא לה תרומה דרבנן, ר' יוסי בר שונם בעי קומי ר' מונא תמן אתמר ונטף שלש טפין נותן לו לתוכה חולין והכא איתמ' הכין, כלומ' שצריך להגעילה שלש' פעמים, אמ' ליה התם בצונן הכא ע"י האור הוא נגעל, הרי למדנו דבצונן אפי' בתרומה דאורית' יג מכיון שהטיפ שלש טפין נותן לתוכה חולין, דהא מתני' דפ' בתרא דתרומות אפי' בתרומה דאורית', וטעמ' דמילת' דכיון שהצבור עסוקי' תדיר בתרומות לא רצו להטריח עליהן יותר מדאי, ובדבר חם יד תרומה דאורית' הרי היא ככל איסורי' שבתורה להטעין שבירה לכלי חרס, וכמו שאמרו בירוש' א"ר בא אין למדין ממנה לענין נבלה, אבל בתרומה דרבנן מגעילה ג' פעמי' ודיו, וכת' הרמב"ן יג ז"ל ואומ' אני טו למדין ממנה אפי' לשאר איסורי' דרבנן ואין צריך לומר לסתם יינן שהוא חמור יותר מאיסורי תורה בשיעורי' ע"כ, אבל הרשב"א ז"ל כת' בספר תורת הבית הארוך טו דלמדין ממנה לכל איסורי' של דבריהם אע"פ שיש להם עקר בדאורית', שאם לא כן ר' בא דאמר אין למדין ממנה לענין נבלה, לשמע' שאר איסורי' של דבריה' וכ"ש נבלה, אלא משמ' ודאי דה"ה לכל שאר איסורי' של דבריהם, והקש' הרב יו ז"ל על דבריו דא"כ היכי אמרי' בפ' כל הבשר יח בפנכא דאמלח בה בשרא בי ר' אמי ותברה, אמאי תברה לעביד בה הגעלה

להשתמש בו בשסע, ראה שו"ע יר"ד צט, ס"ז. (י) זבחים צה, ב. (יא) פ"א ה"ד. (יב) לעיל בריש הדבור מביא רבינו משנה שבפרק זה, ורבינו מצינו בפרק בתרא, וכאן האריך רבינו מאד כדי לציין הפרק ולא כ' לא מספר הפרק וגם לא כמש"כ לעיל, מזה נ"ל לשער שלפני רבינו היו פרקי הירושלמי מחולקות אחרת ממה שהם לפנינו וסוגיא זו לא היה בפרק בתרא, משא"כ המשנה. (יג) כ"כ הרמב"ן בסוגיא ד"ה ומצאתי. (יד) בדברי רבינו שבש"מ במקום "ובדבר חם" אי': "וסתם", ונ' שט"ס היא שם. (טו) חסר: "אין". (טז) בית ד שער ד דף קכו. (יז) ר"ל הרשב"א שם סוף דף קכ"ז ודף קכח. (יח) חולין קיא, ב.

שלשה פעמי' ה"פ דהא בפ' הקומץ רבה משמ' דדם שמלחו לאו איסור תורה הוא, ותירץ דכיון דבעיא הגעלה תלת זימני חש לה דילמ' פשע בה בנתיים אי משהי לה, ותדע לך דאפי' יט תימ' הכי להדרה לכבשונות דבהכי סגי, אלא שבין בוז ובין בוז מפני שהוא דבר של טורח ואינו מצוי היה חושש שמא יפשע וישתמש בה בנתיים, זהו דעת הרב ז"ל, אבל הרא"ה כ ז"ל כתב דלא מיבעיא באסורי' דרבנן שיש להם עקר בדאוריית' שאין למדין ממנה אלא אפי' בשאין להם עיקר דומיא דתרומה לא סגי בהגעלה שלשה פעמים דתרומה מתוך שהוא אסור שאינו שוה בכל מקום הקלו בה.

בשלמא באיסור ושמן בהא פליגי כו' אלא שבר את הצלוחית חנוני אמאי חייב כה אבדה מדעת היא — וא"ת כה באיסור ושמן כה נמי אבדה מדעת היא שהרי שלח לו בעל הבית הפונדיון ביד בנו, י"ל דאפ"ה כיון שחנוני נטל את הפונדיון, אע"ג דמתחלה בידיה נמי אבדה מדעת היא, מ"מ לא נאבד, דברשותו של חנוני היא, ומ"ה לרבנן חייב כיון דלאודועי שדריה, אבל בצלוחית אמאי חייב, ואע"פ שנטלה מידו של תינוק, שכיון שהבעלים מדעת עצמן הניחוה במקום שאין משתמר אין החנוני חייב להחזירה במקום המשתמר ודיו שיחזירנה במקום שהניחוה בעלים דמאי עבד.

וכגון שנטלה חנוני ע"מ לבקרה וכדשמו[אל] — פי' ובהא קא מיפלגי, דת"ק סבר לה כשמואל, הילכך כיון, שנעשית שעה אחת ברשותו דלוקח כו' הוי וכשלו דמיה, לא סגי ליה במחזיר למקום שנטל אלא צריך חזרה גמורה וכדאמרי' במסקנ' כה דלמ"ד גולן הוי צרי' השבה ליד בעלים, ור' יהודה לית לי' דשמואל, אלא שומר שכר הוי והילכך במחזיר למקום שנטל סגי דהא אפי' שואל פטר נפשיה בהכי וכדאמרי' במסקנא כה ומר סבר שואל הוי. לימא דשמואל תנאי היא — קשי' ליה לרב ר' יהוסף הלוי כו' ז"ל

(ט) ט"ס וצ"ל: "דאי לא", וכמש"כ בש"מ. (כ) בבוק הבית שם דף קכו, ד"ה כתב החכם.
 (כא) גי' זו: "חנוני אמאי חייב", לא מצאתיה אלא בד"ס אות א בשם כת"י ה. (כב) את כל הדבור הזה העתיק השיטה מקובצת (כד"ה מתני'), בשם רבינו; ודע שברמב"ן (הוצ' ירושלם, תרפ"ט) אי': "באיסור ושמן", לענ"ד ברור שט"ס היא, וצ"ל: "באיסור שמן". בלי וי"ו, וגי' הרמב"ן היא גי' הר"י מיגש, וכפי מה שנדפס אין הדברים מובנים כלל.
 (כג) גם בדברי רבינו שבש"מ אי' "ושמן", ואעפ"כ לענ"ד ברור שט"ס היא ומלת "ושמן" צריכה להמחק, שהרי על השמן אין מקום לומר שאבדה מדעת היא כמובן, וגם התי' שכי רבינו אינו רק על האיסור, וגם ברשב"ם ד"ה אבדה ובתוס' ד"ה אלא לא הקשו אלא מפונדיון עיי"ש.
 (כד) גי' דצ"ל: "כלוקח", וראה רמב"ן ד"ה הכא ותוס' ד"ה הלוקח.
 (כה) פתח א. (כו) הר"י אכן מגש, מובא ברמב"ן ד"ה הכא.

ואמאי לעולם אימ' לך דאפי' ר' יהודה אית ליה דשמואל ואפ"ה פטר, דכיון דקסבר לשדורי ליה שדרית, אפי' קמה ליה הך צלוחית ברשותיה כשמואל פטור בה דלא עדיפא משמן דהוי ידידה ממש ומיפטר ביה, תירץ הרמב"ן ז"ל דכל שנעשה מעשה שלא מדעת הבעלים בטלה לה כונת בעלים דלשדורי ליה, וראיה לדבר מדאמרי' במסקנ' כה מר סבר דהייני ר' יהודה שואל הוי, כלומ' דיוצא בחזרה במקום שנטל, הא אלו הוי ליה גולן לא מיפטר ואע"ג דסבי' ליה דלשדורי ליה שדורי משום דכיון שנעשה בה מעשה ויצאה מרשות בעלים בטלה כונתן וצרי' חזרה גמורה, והכא גמי בלוקח דכותה.

[דף פח; א] וכדרבה דאמ' רבה הכישה נתחייב בה — וא"ת א אמאי לא אמ' לימ' דרבה תנאי היא, לאו קושי' היא, דר' יהודה אפי' ס"ל כרבה פטור לפי שלא נעשה בה מעשה שלא מדעת בעלים, דכי הבישה ונטלה מדעת בעל הבית הכישה ונטלה ומדעת בעל הבית מחזירה למקום שנטל, מה שאין כן בנטלה ע"מ לבקרה או להשתמש בה שלא ברשותו למ"ד דשואל' שלא מדעת גולן הוי דבתרויהו קמה ליה ברשותיה.

ולענין הלכה קי"ל כרבנן דלאודועי שדרית, הילכך בשמן ובאיסר חייב, ובצלוחית נמי נהי דאבדה מדעת היא כל שנטלה ממנו למוד בה לאחרים חייב ב, דשואל' שלא מדעת גולן הוי ולא מיפטר אע"פ שהחזירה למקום שנטל עד דמהדר ליה למרה.

אמר שמואל הנוטל כלי מאומן לבקרו ונאנס בידו חייב — פרש"י ז"ל בפ' האומנין ג דהייני טעמ' משום דכל זמן שלא חזר בו לוקח הוא וחייב באונסין, אבל הר"ש ד ז"ל פי' בכאן דשואל' הוי ומ"ה חייב, ולא מחזור ה מדאמרי' בסמוך בההוא עובדא דאיתי קרי לפומבדית' דאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו, ואי שואל' הוי הא קי"ל במס' ערכין ו דמשכיר מקדיש וכ"ש משאיל כי האי, אלא ודאי לוקח ז הוי וכדברי רש"י ז"ל, והא דאמרי' והוא דקיצו כת'

א) ראה רשב"ם ד"ה אימור ורמב"ן ד"ה הכא. ב) ראה סור חו"מ רסא ובש"ך סק"ג ושאר גושאי כלי השו"ע שם. ג) בבא מציעא פא, א ד"ה ונאנסו. ד) גם הרמב"ן ד"ה הא כ"כ בשם הרשב"ם, והנה הרשב"ם בוד"ה והני מילי בתחלת הדבור כ"כ אבל בסופו כ' וז"ל: "הרי הוא בנטילה זו כמו לוקח גמור אי גמי כמו שואל" עכ"ל, וראה תוס' לעיל פ"ז, ב ד"ה הלוקח, ורא"ש סי' כא שלא כ' בשם הרשב"ם. ה) ראה רמב"ן ד"ה הא ותוס' שם. ו) כא, א. ז) רבינו בספרו על הרי"ף עבודה זרה דף סו, א ד"ה ומקשו, מאריך בזה ומסיק ג"כ שהוא כלוקח אבל בסירושו למס' נדדים לא סוף עמוד א סי' דהוי ליה כשואל, ועמד ע"ז הגאון ר' עקיבא איגר זצ"ל

הרמב"ן ח ז"ל בשם הרי"ף ז"ל דדוק' כגון שקצץ מוכר בתחלה דמים כל כלי
וכלי בכך וכך שכל זמן שעומדי' לפניו הרי דמיהן ידוע ממנו אבל אם לא קצץ
להן הוא דמים אע"פ שדמי כלים הללו קצובים במדינה אינו קונה עד שיפסוק
ע"כ, ומסתבר' ט דכל שהדבר קצוב במדינה וידוע שאינו שוה יתר כגון פת
פלטר וכיוצא בו בכלל קיצי דמיה הוא, דכל שהוא עושה אותו דבר ומניחו
במקום ידוע למכור על דעת כן הוא עושה, ויכול כל אחד ואחד ליקח כרצונו
בלא רשותו וזכה בו אלא א"כ מיחה בו קודם נטילה, וכן דעת הרי"ף ז"ל, והא
דשמואל דוק' בזבנה חריפא דבכה"ג כל הנאה דלוקח הוי אבל בזבנה דרמי על
אנפיה דמוכר לא, דבכי האי גונא כל הנאה י היא והכי אוקימנא לה בפ' ד'
גדרים יא, וכן פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ד יב מה' מכירה, ומה שכת' ר"ש יג ז"ל
דהא דתניא י בהליכה חייב בחזרה פטור מפני שהוא בנושא שכר, דלא דוק'
נושא שכר דא"כ לא ליחייב באונסיה, לא דק, דכי קת' מפני שהוא בנוש' שכר טו
דחאיל ונהנה המנו הוה כדמפר' בפ' השוכר את האומנין טו.

[דף פט, א] קמ"ל דמתקני מתקלי עד הכי — כלומ' יו אבל פחות
מכאן לא, דשמינית ליטרא אין עושי', דאע"ג דפלגא לא טעו בה אינשי יח,
במשקולות פחותין יותר טעו דדמין להדדי, ואע"ג דאמרי' לקמן יט דסומן כ
ועוכלא נמי עבדי', ה"מ מדות, דבמדות לא טעו אינשי כא, אבל במשקולות לא
פקיעי אינשי כולי האי וטעו בה כא.

[דף צ, ב] אין אוצרין כב בארץ ישראל דברים שיש בהם חיי
נפש — מסתבר' דלאו דוק' בארץ יש' [ראל] דאפי' בחוצה לארץ נמי אסור,
אלא להכי נקט תנא דברית' אין אוצרין פירות בארץ ישראל משו' דבא"י הו

בהגותיו שם והניחו בצ"ע. (ח) בחי' סוף ד"ה הא, ורבינו העתיק כאן את לשונו
של הרמב"ן והרמב"ן מסיים וז"ל: "וכן דעת רבינו ז"ל, אבל הרי"ף כ' רק: "והני מילי
דקיצי דמיה כדכתבינן בפ' השואל", וא"כ הרמב"ן סירש את דברי הרי"ף כנ"ל.
(ט) את דברי רבינו אלה עד "הרא"ה ז"ל, העתיקם הש"מ (ד"ה גוסא), בשם רבינו, אבל
הרשב"א בד"ה גוסא כ' וז"ל: ודוקא דקיץ דמיה מפני המוכר... הא לאו הכין לא קנה
ואע"פ שמוכרין כיוצא בו בעיר בקציעה ידועה... עכ"ל. (י) חסר: "דמוכר"
(יא) לא, א. (יב) הי"ד. (יג) הרשב"ם ד"ה והני מילי. (יד) גדרים לא, ב.
(טו) ז"ל הרמב"ן: "כנושא שכר אחזרה קאי שהוא פטור מאונסין ומיהו חייב בגניבה
ואבידה מפני שהוא כנושא שכר דחאיל ונהנה מהנה כדמפרש בפ' השוכר את האומנין
עכ"ל, וחסר יש כאן בדברי רבינו. (טז) בבא מציעא פא, א. (יז) ראה רמב"ן
ד"ה קמ"ל. (יח) כדאי לקמן צ, א. (יט) סט, ב; צ, א. (כ) צ"ל: "דחומן".
(כא) כ"כ גם הרי"ף מיגש סד"ה מאי קמ"ל. (כב) חסר: "פירות", וכמש"כ רבינו

יש[ראל] רובא, אבל ה"ה בחוצה לארץ במקום שרובו ישר' כג, והכי מוכחי
עובדי דשמואל ואבוה דשמואל דהא אינתו בח"ל הוו, וכן פסק הרמב"ם ז"ל
בפי"ד כד מה' מכירה, ואף ר"ש כג ז"ל כן כת' דדוק' בעיר שרובא ישראל.

דפוס

דפוס

סליק פירקא בס"ד

דפוס

דפוס

דפוס

דפוס

להלן, וראה ד"ס אות מ, הש"מ העתיק את כל דבור זה בשם רבינו. כג, מרן בבי
חור"מ רלא סכ"ט מביא שיטת רבינו זו. כד) ה"ה. כה) הבי' שם כי וז"ל:
"כ"כ הר"ן והרא"ש בשם רשב"ם עכ"ל, ולענ"ד כחנת מרן היא למ"ש הרשב"ם לעיל ד"ה
אוצרי, שהרי אם נענשין ע"ז ע"כ שאסור לעשות כן.